ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
04.03.2021

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР
№443

«2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау»муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрендәге «2014-2025 елларга Татарстан Республикасында җәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм җинаятьчелеккә каршы тору» дәүләт программасын раслау турында» 764 номерлы Карарын үтәү йөзеннән, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау» муниципаль программасын, әлеге карарга кушымта нигезендә, расларга.
2. Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2016 елның 25 апрелендәге «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында наркотикларга каршы программаны раслау турында» 1082 номерлы карары 2021 елның 1 гыйнварыннан үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән законлы көченә керә һәм Интернет челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (http://pravo.tatarstan.ru), шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында (http://zelenodolsk.tatarstan.ru) урнаштырылырга тиеш .
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Җитәкче И. Р. Ганиев

Татарстан Республикасы Зеленодольск
муниципаль районы Башкарма
комитеты карары буенча
кушымта
04.03.2021 №443

Муниципаль программа: «2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау»

1. **Муниципаль Программа паспорты**

Программаның исеме	2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрендәге «2014-2025 елларга Татарстан Республикасында җәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм җинаятьчелеккә каршы тору» дәүләт программасын раслау турында» 764 номерлы карары
Программаны төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлеге
Программаны башкаручылар	• Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлеге; • Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе; • Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе; • Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетның яшьләр эшләре бүлеге; • Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге.
Программаның максаты	Зеленодольск муниципаль районында наркотикларны законсыз тарату һәм медицина өчен булмаган наркотиклар куллануның 2025 елга кимetү. Наркотик һәм психоактив матдәләр куллану дәрәҗәсен киметүгә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү, халык арасында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру, Зеленодольск муниципаль районында яшәүчеләрнең сәламәт яшәү рәвешен, шул исәптән наркомания белән авыручы гражданнарны, тернәкләндерү һәм ресоциальләштерү хезмәтләрен алуга мотивациясе, сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыруга һәм психоактив матдәләрне чиктән тыш куллануны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә

<table>
<tr><td></td><td>ашыру.</td></tr>
<tr><td>Программаның бурычлары</td><td>Наркотикларның законсыз әйләнешен чикләү буенча хокук саклау органнары эшенең нәтиҗәлелеген күтәрү
наркотиклар куллануга халыкның тискәре карашын формалаштыру;
балаларны һәм яшьләрне кызыксыну түгәрәкләрендә даими шөгыльләнүгә, физик культура һәм спортка җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү;</td></tr>
<tr><td>Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары</td><td>2021-2025 еллар</td></tr>
<tr><td>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары</td><td>
<table>
<tr><th rowspan="2">Финанслау чыганаклары</th><th colspan="6">Программаны тормышка ашыру еллары</th></tr>
<tr><th>2021 (сум)</th><th>2022 (сум)</th><th>2023 (сум)</th><th>2024* (сум)</th><th>2025* (сум)</th><th>Гамәлгә ашыру чорында барлыгы</th></tr>
<tr><td>Муниципаль бюджет (учреждениенең агымдагы сметасы кысаларында)</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>500000</td></tr>
<tr><td>Федераль бюджет</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Республика бюджеты</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Башка чыганаклар</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Барлыгы</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>100 000</td><td>500000</td></tr>
</table>
Тиешле финанс елына, әлеге программаны тормышка ашыру белән бәйле чараларны финанслау, Зеленодольск муниципаль районы бюджетында расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла.
</td></tr>
</table>

	Программаны тормышка ашыру өчен тотылган акча күләме, район бюджеты мөмкинлекләреннән, инфляция процессларыннан һәм Зеленодольск муниципаль районы территориясендә икътисади вәзгыятьтән чыгып, анықланырга һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин. * 2024-2025 елларга акча күләме фаразланган характерда, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Советының тиешле финанс елына һәм план чорына бюджет турында карары белән билгеләнә.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: • әлеге категориядә теркәлгән җинаятьләрнең гомуми саны ел саен 1% ка кимүгә; • мондый җинаятьләрнең чагыштырма авырлыгын ел саен 0,5% ка киметүгә; • балигъ булмаганнар тарафыннан яки алар катнашында кылынган җинаятьләрнең чагыштырма авырлыгын 5%ка кадәр киметүгә; • урамнарда һәм башка җәмәгать урыннарында кылынган җинаятьләр 0,4% ка кимүгә; • җәмәгать тәртибен саклау буенча гражданнарның ирекле берләшмәләре эшчәнлегенә җәлеп ителгән затлар санын арттыруга; • элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган җинаятьләрнең өлеше 0,3% ка кимүгә; • балалар һәм яшүсмерләр арасында наркотиклаштыруны профилактикалау мәсьәләләрендә катнашкан ата-аналар өлешен арттыру..
Программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручылар, Наркотикларга каршы комиссиягә квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 10 числосына кадәр, чараларны башкару һәм хисап чорына йомгак ясаучы чараларны башкаручыларга бүлеп бирелә торган акчаларны үзләштерү турында мәгълүмат бирәләр.

2. Аңлатма язуы.

«2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау » муниципаль программасы (алга таба - Программа) Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 26 июнендәге «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» гы 1341 номерлы карары нигезендә эшләнгән һәм Зеленодольск муниципаль районы халкы арасында наркоманияне профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча чараларны оештыру һәм тормышка ашыруга юнәлдерелгән.

2020 ел башына Зеленодольск муниципаль районында 165 915 кеше яши. 2020 елның 1 гыйнварына 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшьләр саны 29 861 кеше тәшкил итте, шул исәптән авыл яшьләре – 7 710 кеше.

Зеленодольск муниципаль районында наркотик чараларны чиктән тыш күп куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча эш даими алып барыла. Наркомания белән бәйле җинаятьләрне ачу елдан-ел арта бара.

Наркотик чараларны һәм психотроп матдәләрне чиктән тыш күп куллану наркотикларга бәйлелек, наркотикка бәйле кешеләрне психологик, физик һәм социаль деградацияләүгә, аның иртә үлүенә китерә, туганнарына һәм якыннарына кайгы китерә, җәмгыятьнең потенциалын зәгыйфьләндерә.

Статистик мәгълүматларга караганда, районндагы хәл киеренке булып кала бирә. 2020 елның 11 аенда наркотикларның законсыз әйләнеше линиясе буенча бүлек тарафыннан 201 җинаять теркәлгән, бу алдагы чордагыдан 13% ка күбрәк, шулардан:

- наркотик чаралар сату белән бәйле 19 җинаять;
- наркотик чараларны саклау белән бәйле 72 җинаять;
- 109 җинаять-билгеләнмәгән сатучыларга карата;
- наркотик матдәләрне куллануга тартылубелән бәйле 1 җинаять.

2020 елның 11 аенда наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле җинаятьләр өчен 85 кеше җинаять җаваплылыгына тартылган, 80 җинаять тикшерелгән, 105 җинаять туктатылган, ачылган җинаять эше 43,2% тәшкил итте, бу алдагы чордан 5,4% ка күбрәк.

Наркотик чаралар куллану активлыгына карасаң, иң куркынычы 14 яшьтән 30 яшькә кадәр. Бу вакытта ике мөһим психологик һәм социаль фактор салына. Психологик планда яшүсмерләр һәм яшьләрнең үзаң үсеше, гаделлек хисе кискенләшүе, тормышның мәгънәсен һәм кыйммәтен эзләү белән характерлана.

«2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» программасын кабул итү, программада күрсәтелгән проблемаларны хәл итү өчен, кисәтү-профилактика чараларының

формаларын һәм методларын камилләштерергә, хакимият органнарының һәм Зеленодольск муниципаль районы профилактика системасы субъектларының тырышлыгын координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Шәһәрдә халыкны наркотиклаштыру проблемасы актуаль булып кала бирә һәм барлык кызыксынучы хезмәтләр һәм идарәләрнең игътибарын үзенә таләп итә. Зеленодольск муниципаль районында яшүсмерләр һәм яшьләр арасында наркоманияне беренчел кисәтү белән түбәндәге хезмәткәрләр шөгыльләнә: Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск муниципаль районы буенча бүлеге, «Зеленодольск РҮХ» ДАССУ, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча бүлегенә караган учреждениеләр, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлегенә караган учреждениеләр, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсенә караган учреждениеләр, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Мәдәният бүлегенә караган учреждениеләр, Зеленодольск муниципаль районы социаль яклау учреждениеләре.

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча бүлеге һәм Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге ведомство карамагындагы учреждениеләр белән берлектә яшүсмерләрне спорт белән даими шөгыльләнүгә җәлеп итү һәм спорт – массакүләм чараларда актив катнашу буенча системалы һәм максатчан эшчәнлек алып бара.

Профилактика эшен оештырганда ведомство карамагындагы учреждениеләр , яшүсмерләр һәм яшьләр булган төрле чорларның ,социаль-икътисади һәм яшь үзенчәлекләрен исәпкә алалар.

Профилактик эш кысаларында медицина хезмәткәрләре, хокук саклау органнары, социаль яклау, хезмәт һәм мәшгульлек үзәге хезмәткәрләре белән ведомствоара хезмәттәшлеккә зур роль бирелә.

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча бүлеге һәм Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге карамагындагы учреждениеләр тарафыннан яшьләр арасында наркотик чаралар өлкәсендә вәзгыятьне профилактикалау максатында районның яшүсмерләре һәм яшьләре арасында профилактик чаралар уздырыла.

Зеленодольск муниципаль районының гомуми белем бирү оешмаларында сыйныф сәгатьләре, ата-аналар җыелышлары кысаларында тәрбия эшенең төрле формалары үткәрелә.

2014 елның 9 сентябреннән «ТР ЗМР иҗат үзәге» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе базасында ЗМР «Үсеш» психологик-педагогик медицина-социаль хезмәте эшли.

ППМС-хезмәт мәгариф өлкәсендә шәхес мәнфәгатьләрен яклауны тәэмин итү, аның гармонияле үсешен тәэмин итү, белем бирү процессында катнашучыларның адаптация мөмкинлекләрен арттыру, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының барлык субъектларына комплекслы психологик-педагогик ярдәм күрсәтү системасын формалаштыру максатыннан оештырылган.

Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләрне законсыз куллануны иртәрәк ачыклау, укучыларның наркотиклар куллануга җәлеп итү ихтималын алдан ачыклау максатыннан, ППМС белгечләре, гомуми белем бирү оешмаларының педагог-психологлары белән берлектә ел саен психодиагностик тикшеренүләр үткәрелә.

Мәгариф идарәсендә, гомуми белем бирү оешмаларында риск төркемендәге балаларның мәгълүматлар банкы булдырылган. Бу балаларга карата сыйныф җитәкчеләре, администрация тарафыннан үз-үзләрен тоту, дәресләргә йөрү, өлгереш буенча даими контроль алып барыла. Риск төркеменә кергән балалар белән эшләүгә, уку йортларына беркетелгән, балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлек инспекторлары зур өлеш кертә. Мәктәп инспекторлары педагоглар белән берлектә,имин булмаган гаиләләргә дәресләрне җитди сәбәпләрсез калдыручы балигъ булмаганнарның яшәү урыны буенча рейдлар үткәрәләр. Гаилә иминлеге һәм караучысызлыкны иртә кисәтү эшенә мәктәп инспекторлары социаль педагогларны, психологларны актив җәлеп итәләр, уку йортлары һәм иҗтимагый берләшмәләрнең профилактика советлары мөмкинлекләреннән файдаланалар.

Зеленодольск муниципаль районының балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия карары нигезендә профилактик учетта торучы яшүсмерләргә җәмәгать тәрбиячеләре беркетелә. Җәмәгать тәрбиячеләре балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе белән авыр тормыш хәлендә калган яшүсмерне тернәкләндерү мәсьәләсе буенча тыгыз элемтәдә торалар. Җәмәгать тәрбиячеләре яшүсмерләрнең ата-аналары яки аларны алыштыручы затлар, өстәмә белем бирү учреждениеләре, хокук саклау органнары хезмәткәрләре, җәмәгатьчелек вәкилләре белән тыгыз элемтәдә эшлиләр.

Наркотик чаралар әйләнеше өлкәсендәге вәзгыятьне профилактикалауның мөһим шартлары булып түбәндәгеләр кала бирә:

- наркотик чараларны иртә кисәтү чараларын эшләү һәм тормышка ашыру;
- наркотик чараларны куллануны профилактикалау өлкәсендә хокук куллану практикасын камилләштерү;
- яшьләрнең күңел ачу һәм ял итү мәсьәләләрен камилләштерү.

Зеленодольск муниципаль районында балигъ булмаганнар арасында наркотиклаштыруны профилактикалауның нигезе булып яшүсмерләрне һәм яшьләрне сәламәт яшәү рәвешенә җәлеп итү, спорт белән шөгыльләнү һәм уңай ял оештыру юлы белән альтернатив рәвештә эш белән тәэмин итү тора. Төрле спорт секцияләрендә шөгыльләнеп, спорт ярышларында катнашып, балалар билгеле бер кагыйдәләр һәм нормалар кысаларында үз-үзләрен тотарга өйрәнә. Бу күнекмә аларга тормышта җәмгыятьтә билгеләнгән хокукый нормаларга таянырга ярдәм итә.

Программа чараларын үтәү түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

наркотик чаралар, психотроп матдәләр һәм аларның прекурсорлары, шулай ук көчле тәэсир итүче легаль матдәләрне законсыз әйләнешкә керүгә юл куймаска;

- наркотикларның яңа төрләре, шулай ук контрольсез психоактив матдәләр һәм медицина куллануы өчен булмаган психоактив матдәләр әйләнешенә чик кую;

б) профилактик, дәвалау һәм реабилитация эше системасын камилләштерү, җәмгыятьтә наркотикларны медицина булмаган куллануга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру юлы белән наркотикларга ихтыяҗны киметү.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты-2025 елда, 2020 елга карата, Зеленодольск муниципаль районында наркотикларның медицина өчен булмаган куллануын һәм законсыз таралуын киметү.

Программаның максатына ирешү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны балансслы яраштыру нигезендә гамәлгә ашырыла:

а) республика эчендә наркотикларны ташу һәм таратуны легаль булмаган җитештерү инфраструктурасын юкка чыгару юлы белән наркотиклар тәкъдимен киметү, наркотик чаралар, психотроп матдәләр һәм аларның прекурсорлары, шулай ук көчле тәэсир итүче легаль матдәләрне законсыз әйләнешкә керүгә юл куймау, наркотикларның яңа төрләре, шулай ук контрольсез психоактив матдәләр һәм медицина куллануы өчен булмаган психоактив матдәләр әйләнешенә чик кую;

б) профилактик, дәвалау һәм реабилитация эше системасын камилләштерү, җәмгыятьтә медицина өчен булмаган наркотикларны куллануга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру юлы белән наркотикларга ихтыяҗны киметү.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- наркотикларның законсыз әйләнешен кисәтү буенча хокук саклау органнары эшенең нәтиҗәлелеген арттыру;

- халык арасында наркотиклар кулланууга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру;

  балаларны һәм яшьләрне кызыксыну түгәрәкләрендә даими шөгыльләнүгә, физик культура һәм спортка җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү.

Медицина өчен булмаган наркотикларны куллануны профилактикалау системасын формалаштыруда Зеленодольск муниципаль районының барлык дәрәҗәдәге дәүләт хакимияте органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм дини оешмалар, гражданнар, шул исәптән мәгариф, медицина һәм мәдәни-агарту учреждениеләре белгечләре, яшьләр оешмалары волонтерлары катнаша.

Медицина өчен булмаган наркотикларны куллануны профилактикалау чаралары халыкның барлык категорияләре өчен, беренче чиратта, начар гаилә, социаль шартларда, авыр тормыш шартларында булган балалар һәм яшьләр, шулай ук медицина өчен булмаган наркотикларны куллану куркынычы янаган затлар өчен билгеләнгән.

Наркотиклар таралуга каршы тору рәвешләрен һәм ысулларын даими камилләштерү зарурлыгы аркасында, шулай ук Программада шактый озак сроклы чаралар булуын исәпкә алып, аны гамәлгә ашыру 2021 елдан 2025 елга кадәр (биш этапта) исәпләнгән:

I этап-2021 ел;

II этап-2022 ел;

III этап-2023 ел;

IV этап-2024 ел;

V этап-2025 ел.

4. Программа чаралары исемлеге.

Программаның куелган максатына ирешү һәм программа бурычларын хәл итү өчен Зеленодольск муниципаль районында түбәндәге чаралар үткәрү күздә тотыла:

1. Наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы торуга юнәлтелгән ведомствоара оператив-профилактик чаралар (наркотикларга каршы рейдлар үткәрү, югары уку йортларында һәм вузларда тематик дәресләр үткәрү, гомуми белем бирү учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрендә чыгыш ясау, җирлекнең төрле участокларын һәм транспорт чараларын тикшерү). Әлеге чаралар Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлеге тарафыннан ай саен үткәрелә.

2. Кыргый үскән һәм үстерелә торган наркотиклы үсемлекләр үсү урыннарын ачыклау һәм бетерү буенча оператив-профилактик чаралар комплексы (Мәк операциясе). Әлеге чара ел саен Россия Эчке эшләр

министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлеге тарафыннан өч этапта үткәрелә – июль, август, сентябрь.

Әлеге операция кысаларында түбәндәге чаралар үткәреләчәк: үткәрелә торган операциянең төп юнәлешләре буенча үзара хезмәттәшлекне оештыру максатыннан шәһәр (район) хакимияте вәкилләре, хокук саклау органнары, авыл хуҗалыгы предприятиеләре җитәкчеләре, шулай ук эре җир биләмәләре милекчеләре белән эшлекле очрашулар; законсыз чәчүлекләрне һәм наркотиклы үсемлекләр үсү учакларын ачыклау буенча оператив-эзләү төркемнәре; хезмәт коллективлары һәм авыл җыеннары алдында лекцияләр һәм чыгышлар, аларда наркотикларга каршы законсыз операцияләр өчен җаваплылык турында аңлатмалар бирү, шулай ук халыкка психоактив матдәләр куллану нәтиҗәләре турында хәбәр итү.

3. Белем бирү учреждениеләрендә наркотикларга бәйлелекне кисәтү һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча профилактик эш . Зеленодольск муниципаль районының гомуми белем бирү оешмаларында укучылар белән ел саен түбәндәге чаралар планлаштырыла: профилактика үзәге белгечләрен, РФ Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск муниципаль районы буенча хезмәткәрләрен чакыртып, лекцияләр уку; «Без сәламәт яшәү рәвеше өчен», « Чынбарлык һәм миф наркотиклары», «Сәламәт булу - көчле булу», «Яшәү өчен белергә кирәк», «Куркыныч зонасы», «Куркыныч янау өчен зарарлы гадәтләр», «Татарстанда наркоманияне профилактикалау», «Сәламәт яшәү рәвеше», «Балалар һәм яшүсмерләр арасында наркотик матдәләр куллануны профилактикалау», «Наркомания-миф һәм чынбарлык», «ЮК дип әйт», «Сәламәт булу - көчле булу», «Сызыкны узма», «Фаҗигага кадәр - бер адым», « Наркотикларга юк дип әйт!» ,«Сәламәт булырга өйрән», «Ничек матур бу дөнья!!!!!» тематик сыйныф сәгатьләре; «Безнең белән бергә бул!», «Без наркотикларга каты ЮК дибез!» «Әзер бул! Юк дип әйт!», «Россия тәмәкесез» «Легалка узмаячак», «Сәламәт бул! Бие!» , «Елмаю белән бүлеш», «Сәламәт йөгерү», «Сәламәт әни - сәламәт бала!» , «Шәмнәр саны бары тик синнән генә тора», «Могҗиза бүләк ит», «Без сәламәт яшәү рәвеше өчен!» , «Тәмәке сине сындырганчы, син аның үзен сындыр!» , «Спорт-начар гадәтләргә альтернатива», «Аеклык бәйрәме», «Сәламәт яшәү рәвеше территориясе», «Кушылыгыз!», «Үлем белән кайда сату итүләре турында хәбәр ит!» , «Наркотикларга юк!" фото күргәзмәләр; «Наркотиклар өстеннән суд», «Закон һәм син» хокукый интеллектуаль уеннар үткәрү; «Наркотиклардан башка дөньям», «Сәламәт булу - көчле булу», «Мин тормышны ясыйм!», «Без сәламәт милләт өчен», «Без сәламәт Россия өчен», «Сәламәт буласың килсә», «Наркотиксыз дөньям», «Без сәламәт яшәү рәвеше өчен!» , «Яшәргә теләгәннәр өчен» рәсем һәм плакатлар конкурсы;«Сәламәт бул»,«Сәламәт тәндә, сәламәт рух!» , «Без спорт өчен», «Күңелле стартлар» спорт бәйрәме, «Джунгли

чакыра», «Әти, әни һәм мин, спорт гаиләсе», « Гаилә белән стартка», «Спорт, сәламәтлек, матурлык» спорт-масса чаралары. Чаралар ел саен, еллык планнар нигезендә, Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениеләрендә тормышка ашырыла.

4. Авыр тормыш хәлендә калган балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча чаралар. Балигъ булмаганнар эшләре буенча комиссия гомуми белем бирү учреждениеләре, яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләре белән берлектә авыр тормыш хәлендә калган балалар һәм яшүсмерләр белән ай саен эш алып бара, төрле чараларда, конкурсларда катнашырга җәлеп итә, профилактик әңгәмәләр үткәрә, әлеге балаларның ялын оештыралар.

5. Наркотикларга каршы массакүләм чаралар ай саен, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлеге карамагындагы учреждениеләр тарафыннан үткәрелә. Яшьләр арасында наркотик матдәләр өлкәсендәге хәлләрне кисәтү максатыннан түбәндәге төп чаралар планлаштырылган:

– Төркемнәрдә наркотикларга каршы темага профилактик лекцияләр, әңгәмәләр үткәрү;

– Наркотикларга ЮК дип әйт!", "Спайс тукта!» , «ТОП ВИЧ/СПИД». Бу акцияләрне үткәрү өчен басма продукция, футболкалар һәм бейсболкалар ясау таләп ителә. Акция яшүсмерләргә листовкалар һәм буклетлар таратуны күздә тота. Тематик көннәргә багышланган. Һәр акция елга бер тапкыр үткәрелә.

– «Бөтендөнья СПИД корбаннарын искә алу көне »флешмобы;

– «Яшьләр сәламәт яшәү рәвеше өчен»плакатлар, акцияләр һәм тренинглар үткәрү. Мондый конкурсны үткәрү һәрвакыт иң яхшы эшләрне бүләкләү белән тәмамлана.

– Гаилә проблемалары, аларның кыенлыклары турында фикер алышу уза торган түгәрәк өстәлләр үткәрү психологик ярдәм күрсәтелә.

– Социаль челтәрләргә сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау белән мәгълүмати постлар урнаштыру.

6. Белем бирү учреждениеләрендә укучыларның ата-аналары белән наркотикларга каршы профилактик эш ата-аналар җыелышларында, әлеге юнәлештә белгечләрне җәлеп итеп, елына ике тапкыр үткәрелә.

7. Чаралар - һәр елның сентябрендә яшәү урыны буенча яшьләр клубларында «Яшьләр клублары-сәламәт яшәү рәвеше территориясе» дигән ачык ишекләр көне.

8. Һәр смена саен Муса Җәлил исемендәге БСУ, балаларга басма продукция таратып, «Спорт наркотикларга каршы» спорт акциясе .

Программа чараларын тормышка ашыру срогы-2021-2025 еллар.

Зеленодольск муниципаль районында наркотикларга каршы профилактик эшне координацияләүне наркотикларга каршы комиссия алып бара. Ел саен, кварталга бер тапкырдан да ким булмаган, комиссия утырышлары уза, аларда шәһәрдә халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау мәсьәләләре буенча мәсьәләләр карала. Тикшерелгән мәсьәләләр буенча тиешле карарлар кабул ителә һәм аларның үтәлешен контрольдә тоту алып барыла.

5. Программа чаралары киселешендә нәтиҗәлелекне бәяләү индикаторлары.

Программаның максатлары, бурычлары, чаралары киселешендә нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары турында мәгълүматлар әлеге программага 1 нче кушымта формасында китерелә.

6. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Әлеге программаны тормышка ашыру белән бәйле чараларны финанслау, тиешле финанс елына, Зеленодольск муниципаль районы бюджетында каралган ассигнованиеләр исәбеннән гамәлгә ашырыла.

	2021 (сум.)	2022 (сум.)	2023 (сум.)	2024 ел.* (сум.)	2025* (сум.)
Җирле бюджет (учреждениенең агымдагы сметасы кысаларында)	100000	100000	100000	100000	100000
Барлыгы	100000	100000	100000	100000	100000

* 2024-2025 елларга акча күләме фаразланган характерда, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Советының тиешле финанс елына һәм план чорына бюджет турында карары белән билгеләнә.

7. Программаны тормышка ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү.

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты, наркотикларга каршы комиссия белән килешенеп, программаның үтәлешен гомуми контрольдә тота,

максатчан күрсәткечләрне һәм программа чаралары буенча чыгымнарны, программаны тормышка ашыру механизмын, башкаручылар составын тәгаенли.

Программаны башкаручылар Программа чараларын гамәлгә ашырганнан соң, наркотикларга каршы комиссия секретаренә билгеләнгән форма буенча чараларның үтәлеше турында квартал саен отчетлар тапшыралар (әлеге программага 2 нче кушымта).

Программаны тормышка ашыру, аларны үтәү срокларын күрсәтеп, чаралар исемлеген үз эченә алган еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла.

Наркотикларга каршы чаралар планы программаны башкаручыларның тәкъдимнәре нигезендә, тәкъдим ителгән чараларның программа максатларына һәм бурычларына туры килүен, шулай ук аларның финанс нигезлелеген исәпкә алып, наркотикларга каршы көрәш комиссиясе тарафыннан төзелә.

План бер елга наркотикларга каршы комиссия карары белән раслана.

Программа чараларын үтәүне һәм финанс чараларын кулланунын нәтиҗәлелеген наркотикларга каршы комиссия утырышларында, программаны башкаручыларны тыңлап, даими рәвештә карау планлаштырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 26 июнендәге 1341 номерлы карары белән расланган, «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибе» нигезендә гамәлгә ашырыла.

«2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманиягә каршы профилактика» программасына
1нче кушымта

Программаның максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары һәм Программа чаралары буенча финанслау

Максат исеме	Бурыч исеме	Ярдәмче программаның исеме	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторы, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече					Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мең сумнарда)				
							2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Зеленодольск муниципаль районында наркотикларны законсыз тарату һәм медицина булмаган наркотиклар куллануның 2025 елга түбән булуы Наркотик һәм психоактив	1. Наркотикларның законсыз әйләнешен кисәтү буенча хокук саклау органнары эшенең нәтиҗәлелеген арттыру	-	Наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы торуга юнәлтелгән ведомствоара оператив-профилактик чаралар (студентлар белән лекцияләр, белем бирү учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрендә чыгыш ясау)	ТР Зеленодольск районы буенча ЭЭМ	2021-2025	Яшьләрнең гомуми саныннан профилактик чараларга тарту буенча яшьләр өлеше (%)	50	55	60	65	70	-	-	-	-	-
		-	Кыргый үскән һәм үстерелә торган наркотиклы үсемлекләр үсү урыннарын ачыклау һәм бетерү буенча оператив-профилактик чаралар комплексы (Мәк операциясе)	ТР Зеленодольск районы буенча ЭЭМ	2021-2025	Районның хезмәт коллективлары саныннан эшлекле очрашуларга тартылган хезмәт коллективлары өлеше (%)	30	40	50	60	65	-	-	-	-	-

матдәләр куллану дәрәҗәсен киметүгә , халык арасында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыруга, Зеленодольск муниципаль районында яшәүчеләрне сәламәт яшәү рәвешен мотивацияләүгә, шул исәптән наркомания белән авыручы гражданнар, тернәкләндерү һәм ресоциализация буенча хезмәтләр алуга, сәламәт яшәү рәвеше	2. Халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллануга тискәре караш булдыру	-	Белем бирү учреждениеләрендә наркотикларга бәйлелекне кисәтү һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча профилактик эш: «Без сәламәт яшәү рәвеше өчен!» конкурс, «Үлем белән кайда сату итүләрен хәбәр ит!» акциясен үткәрү, «Тәмәке сине сындыргачы, син аның үзен сындыр» акциясен үткәрү, «Спорт - начар гадәтләргә альтернатива» акциясен үткәрү, «Яшәү бу шәп!» мәгълүмат кәгазьләрен әзерләү һәм тарату, «Наркотиклар өстеннән суд» интеллектуаль уен үткәрү, «Наркотикларсыз минем дөньям»плакатлар конкурсы, «Әти, әни һәм спорт чарасы» спорт-массакүләм чарасы үткәрү.	ТР ЗМР муниципаль бюджет гомуми белем учреждениеләре	2021-2025	Гомуми белем бирү учреждениеләре укучыларының гомуми саныннан чараларда катнашучы укучылар өлеше (%)	70	75	80	90	100	30	30	30	30	30
		-	Авыр тормыш хәлендә калган балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча чаралар.	ТР ЗМР БК КДН ТР ЗМР БК МИ ТР ЗМР БК ОДМ ТР ЗМР БК СБ	2021-2025	Яшьләр сәясәте учреждениеләрендә һәм гомуми белем бирү учреждениеләрендә авыр тормыш хәлендә калган	50	60	70	80	90	-	-	-	-	-

кыйммәтләрен формалаштыруга һәм психоактив матдәләрне чиктән тыш куллануны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны камилләштерү.						балаларның һәм яшьләрнең гомуми саныннан профилактик эш алып барылган балалар һәм яшүсмерләр өлеше (%)									
		-	Наркотикларга каршы массакүләм чаралар: «Наркотикларга ЮК дип әйт!» , «Спайс-тукта»акциясе, «Наркотикларсыз дөнья» профилактик әңгәмәләре, «Бөтендөнья СПИД корбаннарын искә алу көне» флешмобы, «ТОП ВИЧ/СПИД» акциясе, «Яшьләр сәламәт яшәү рәвеше өчен» дигән рәсемнәр һәм плакатлар конкурсы, социаль челтәрләрдә сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча мәгълүмати постлар.	«Исток»ОМК» МБУ ТР ЗМР «ЗЦМ(О) ФООП «Форпост» МБУ	2021-2025	Район яшьләренең гомуми саныннан наркотикларга каршы чараларга тартылган яшүсмерләр һәм яшьләр өлеше. (%)	40	45	50	55	60	44	44	44	44	44
		-	Белем бирү учреждениеләрендә укучыларның ата-аналары белән наркотикларга каршы профилактик эш алып бару (гомуми ата-аналар җыелышында чыгыш ясау)	ТР ЗМР БК МИ ТР Зеленодольск районы буенча ЭЭМ	2021-2025	Укучыларның ата-аналарының гомуми саныннан профилактик эш белән тәэмин ителгән укучыларның ата-аналары өлеше (%)	70	70	70	70	70	-	-	-	-	-

		-	«Яшьләр клублары - Сәламәт Яшәү Рәвеше территориясе !» яшәү урыны буенча яшьләр клубларында ачык ишекләр көне чарасы	«Исток»ОМК» МБУ	2021-2025	Район яшьләренең гомуми саныннан чараларга тартылган яшүсмерләр һәм яшьләр өлеше. (%)	40	45	50	55	60	-	-	-	-	-
	3. Балаларны һәм яшьләрне спорт, физик культура һәм спорт түгәрәкләренә системалы рәвештә җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү	-	«Спорт наркотикларга каршы» спорт акцияләре	«Исток»ОМК» МБУ	2021-2025	Учреждениегә йөрүче яшүсмерләрнең гомуми саныннан акциядә катнашкан яшүсмерләр өлеше (%)	50	60	70	80	90	26	26	26	26	26

«2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманиягә каршы профилактика» программасына 2 нче таблица
«_______________» 202__ ел №____

Форма

Муниципаль программа реквизитлары, тормышка ашыру чоры	
Муниципаль программаны раслау турында норматив хокукый актның исеме	
Форма төзү өчен җаваплы вазыйфаи зат (ФИО, вазыйфасы, элемтә өчен телефон)	

20_елда муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында хисап

№	Программаның (бүлек, чаралар)исеме	Финанслау чыганагы (барлыгы, шул исәптән РФ бюджеты, ТР бюджеты, МБ)	Хисап елына программаны финанслауның план буенча күләме, мең сумнарда	Муниципаль программа буенча хисап чорына бүленгән (лимит), мең сум	Хисап елы өчен фактта файдаланылган акчалар,мең сум.	Индикатор исеме	Индикатор күрсәткече					
							Узган ел		Агымдагы ел			Киләсе елга план
							план	факт	план	факт	% үтәлеш	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13